

Austatud lugeja!

Viimased kaks aastat on Eesti põllumajandusele olnud keerulised. Ühelt poolt elab Eesti põllumajandus läbi sajandi kolmandat tõsist reformi – uued struktuurid on veel kujunemisjärgus, peremehesuhted mõnes valdkonnas ähmased, tõsiselt napib käibe vahendeid.

Põllumajanduse olukorda halvendas aga lisaks veel Vene turu ärakukkumine 1998. aasta sügisest. Töötlev tööstus oli Vene turuga seotud, lisaks turu kadumisele jäi sealt saamata hulk raha ning selle tagajärjel langesid hinnad oluliselt. Samal ajal langesid ka piima ja teravilja maailmaturu hinnad. Kõige krooniks oli järjestikku kaks ebasoodsa ilmaga aastat. Nii on 1999. aasta näitajatest põllumajandusliku tootmise kohta leida vähe rõõmustavat.

Samas ei saa 1999. aastat pidada läbinisti ebaedukaks. Selle aasta sisse mahtus palju olulisi muudatusi arengu suunas, mis hakkavad end juba lähitulevikus positiivselt tunda andma.

Üks olulisemaid saavutusi oli "Põllumajanduse ja maaelu investeringute programmi 2000-2006" väljatöötamine, heakskiitmine ja Euroopa Liidule esitamine. Selle dokumendi tunnustamine Euroopa Liidus on eeldus liitumiseelsete toetuste saamiseks, rääkimata sellest, et see on maaelu ja põllumajanduse arendamise suuniseks. Praeguseks on valminud ka Eesti põllumajanduse arengustrateegia ning vormistamisel on mitmed teised alusdokumendid.

Uut töi eelmine aasta ka toetuste osas. Lisaks varasemate toetuste jätkumisele käivitus põllumajanduskindlustustoetus ning käesoleval aastal juba ka toetus mahepõllumajandusele ja ühistulisele ettevõtlusele.

2000. aasta 1. jaanuarist kehtestas Eesti tollid kolmandatest riikidest tulevatele toidukaupadele. Tollid on iseenesest vaid üks osa turu korrastamise meetmete paketest. Ministeeriumist on praeguseks Riigikokku jõudnud põllumajandussaaduste ja –toodete turu korraldamise seaduse eelnõu, mis sätestab süsteemselt turukorraldusmeetmed ja toetusmehhanismid.

Murranguline oli 1999. aasta toiduohutuse tagamise seisukohast. Riigikogu võttis vastu rea ministeeriumis välja töötatud seda valdkonda reguleerivaid seadusi - toiduseadus, loomatauditõrje seadus, veterinaarkorralduse seadus. Tänu sellele oleme saanud muuta inspektorite, laboratooriumide ja piirkontrolli töö märkimisväärselt tõhusamaks ja usaldusväärsemaks. Teisalt on nende seaduste vastuvõtmine ja rakendamine toonud kaasa kõrgeenenud nõudmised ka meie põllumajandusele ja töötlevale tööstusele, millele kohanemine nõuab jätkuvaid investeringuid.

Eelmisel aastal alustasime ja sel aastal jätkame Põllumajandusministeeriumi ja tema valitsemisala asutuste struktuuri korrastamist, et need vastaksid paremini uutele vajadustele. Käesoleva aasta üks olulisi küsimusi on ka põllumajandushariduse ja -teaduse strateegiliste suundade määramine, mis saab aluseks nende alade süsteemsele arendamisele lähiaastatel.

Liitumisläbirääkimiste kontekstis oli aasta 1999 põllumajandussektoris nn seadusandluse sõelumise aasta, mis kulmineerus Eesti läbirääkimispositsiooni esitamisega Euroopa Liidule aasta lõpul. Sisuliste läbirääkimiste põhiraskus kandub aga käesoleva aasta teise poolde ning järgmisse (2001.) aastasse. Toimusid ka assotsiatsioonileppe raames igaaastased kaubandusläbirääkimised, mille tulemusena paranevad oluliselt Eesti toodete ekspordivõimalused Euroopa Liidu turule.

Käesolev ja järgnevad aastad tähendavad põllumajanduse, toiduainetööstuse ja maaelu jaoks tihedat ja jõulist edasirühkimist valitud suundadel. Vaieldamatult on Eesti põllumajandus ja toiduainetööstus konkurentsivõimeline ning maapiirkonnad elujõulised. Võtmeküsimus on, kui

palju tarkust ja tahtmist on meil investeerida nende valdkondade arengusse.

IVARI PADAR

Põllumajandusminister